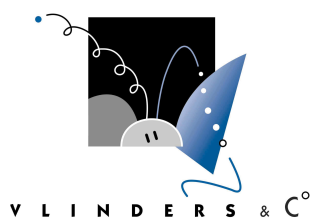

LESMAF

Roodkapje op grootmoeders wijze

Figurentheater Vlinders & C°

1. Inhoudstafel

1. Inhoudstafel	2
2. Inleiding	3
2.1. lesmap.....	3
2.2. voorstelling	3
2.2.1. inhoud.....	3
2.2.2. wat te verwachten	4
2.2.3. medewerkers.....	4
2.2.4. Vlinders en C°.....	5
3. Voorbereiding	6
3.1. oorspronkelijk verhaal	6
3.1.1. zeg roodkapje waar ga je heen	6
3.2. ter info: rood	7
3.3. ter info: wolf	7
4. Verwerking	8
4.1. reflectie.....	8
4.2. puzzelen	8
4.3. kleuren.....	8
4.3.1. kleuren mengen	8
4.3.2. andere suggesties	8
4.4. voeding.....	9
4.4.1. creatief met groente	10
4.4.2. tomatensoep	11
4.4.3. ijs	11
4.4.4. mandje met lekkers maken voor oma	11
5. Bibliografie	12
6. Werkblaadje: kleur rood wat in het echt ook rood is	13

2. Inleiding

2.1. lesmap

Deze lesmap is speciaal samengesteld voor de leerkracht in het kleuteronderwijs. Wij willen u zo een aantal ideeën meegeven die u kunt gebruiken om de kinderen te helpen bij de voorbereiding waardoor ze de voorstelling beter zullen kunnen begrijpen en mee volgen. We hopen natuurlijk ook dat u een nabespreking organiseert omdat dit de kinderen kan helpen bij de verwerking.

Bij het volgende puntje bespreken we kort de inhoud en personages van de voorstelling. We stellen u ook even ons gezelschap *figurentheater Vlinders en C°* voor.

Na de inleiding vindt u de voorbereiding, waar een paar leuke benaderingen zijn in opgenomen om de kinderen op een toffe en creatieve manier te introduceren in het verhaaltje. Het sprookje Roodkapje en de wolf kennen is een bijzonder hulpmiddel bij het zien van de voorstelling. Omdat het echt een aanrader is om het vooraf te vertellen hebben we een korte, vlot vertelbare versie van het origineel sprookje bijgevoegd.

Bij de verwerking kan u de creatieve kant opgaan en kan u de kinderen de mogelijkheid bieden om zelf na te denken over het verhaal.

Wij bieden u deze blokkendoos met ideeën aan, maar rekenen erop dat u zelf aan de slag gaat om extra informatie en illustraties op te zoeken. Het is dus niet de bedoeling dat u heel deze lesmap meegeeft met de leerlingen, maar dat u zelf een selectie maakt op basis van wat er in de lessen past, van wat u denkt dat er het best gaat werken of wat uw leerlingen in hun leeftijdscategorie interessant vinden.

Deze lesmap is slechts een aanzet tot de bespreking en verwerking van *Roodkapje op grootmoeders wijze*. Wij laten het verder aan de verbeelding van de juffen, meesters en de kinderen zelf om dit boeiend spektakel verder uit te diepen.

2.2. voorstelling

2.2.1. inhoud

Een kok op zijn kookeiland, helemaal alleen. Hij heeft er geen zin meer in. Op. Genoeg geweest. Iemand moet het overnemen. Wie?

*Iemand die sprookjesboeken leest?
Iemand die dol is op grommende aubergines?
Iemand die houdt van koud?*

Het wordt nooit meer als voorheen.

Roodkapje op grootmoeders wijze gaat over een oude kok die een jonge kok wil aanwerven om zijn zaak over te nemen. Tijdens het koken gaan ze af en toe lezen uit het sprookjesboek die de nieuwe kok heeft meegebracht en dan spelen ze scènes uit een heel bekend sprookje over een meisje met een rode kap die op weg gaat om haar grootmoeder te bezoeken...

Leeftijd: vanaf 2,5 jaar (hele kleuterschool, inclusief peuters)

Ideaal aantal toeschouwers: 120

Maximum aantal toeschouwers: 150

Spelduur: 45 minuten

Cast: 2 Figurenspelers (acteurs) en 1 techniek (in theaters)

2.2.2. wat te verwachten

Vlinders en C° brengt een frisse, stovende en geurr ijke voorstelling voor kleuters met sterke beelden, vrolijke klanken, pletsende zwemvliezen en...roodkapje. Een fijne objectentheatervoorstelling met tomaat, prei en selder zonder tekst maar met veel visuele poëzie en humor.

Tomaat. Prei. Selder.

De basis voor een heerlijke soep

En een sprookje dat herleeft in pixels en camerawerk.

Objectentheatervoorstelling zonder veel woorden of misschien helemaal geen... Een klein eilandje in zee vlak voor de kust, een soepbar, een kok bijna 'op rust', een nieuwe kok...heerlijke tomatensoep... en potten en pannen... en geluiden, geuren... koken kokkerellen, is dat niet de plaats om Roodkapje op grootmoeders wijze te beleven?... Is dat niet een ietsie pietsie knotsgek? Nee hoor dat is gewoon knotsgekker... net zoals moeder, Roodkapje, grootmoeder, de jager en natuurlijk die arme wolf. Smakelijk.

2.2.3. medewerkers

Scenario: Koen Crul

Spel: Ronny Aelbrecht en Milly Jennes

Regie: Koen Crul

Techniek: Werner Claessens

Productieleiding: Ronny Aelbrecht

Scenografie: groepswerk

Decor: Ronny Aelbrecht, Milly Jennes, Geert Rossaert en Rudy Van Driessche

Lichtplan: Koen Dilliën (cc Ter Vesten)

Muziek: compositie: Geert Noppe (Yevgueni)

Arrangementen, uitvoering: Gino Waem (Grasjas) en Geert Noppe (Yevgueni)

Choreografie zwemvliezendans: Rebecca Rosseel

Studio werk: Gino Waem (Grasjas)

Lesmap: Tine Mendonck, Miranda De Boel en Theun Poppe (cc Ter Vesten)

Speciale dank: CC Ter Vesten (co productie)
Grafische dienst gemeente Beveren (affiche /flyer/programmabrochure)
Willy Smet (zinken teil)
Jan Braem, Marijke De Graef (atelier, repetitie ruimte)
François Aelbrecht, Lea van Landeghem (atelier ruimte, catering)
45ste FOS De Schrans (elektriciteitsvoorziening)

Overheidssteun: de provincie Oost-Vlaanderen

2.2.4. Vlinders en C°

Figurentheater Vlinders en C° is **een autonoom figurentheater** gesticht in 1983

Met internationale ervaringen

Met prijzen en erkenningen in binnen- en buitenland

Met vier jaar televisie-ervaring op RTBF.

Wij Spelen:

Poppen- en figurentheater voor het (h)eerlijkste publiek ter wereld:
peuters / kleuters en lagere schoolkinderen.

Wij houden eraan:

Prachtige voorstellingen te spelen.

De kracht van de verbeelding als uitgangspunt te nemen.

Alle voorstellingen zo verscheiden mogelijk te maken

(vlinders vliegen immers niet rechtlijnig)

Meer info:

www.vlinders.be

E-mail: vlinders@telenet.be

Tel/fax: 0032(0)3/755 24 45

Mobile: 0032(0)476/33 84 03

3. Voorbereiding

3.1. oorspronkelijk verhaal

Er was eens een meisje dat Roodkapje werd genoemd, omdat ze altijd een rood kapje op haar hoofdje had. Ze woonde aan de rand van het bos.

Op een dag zei haar moeder: "Roodkapje, ik heb hier een mandje met glimmende appels en rode wijn. Wil je dat naar oma brengen? Ze is ziek. Maar denk erom, niet van het pad af gaan."

En zo liep Roodkapje met het mandje het bos in, op weg naar oma.

De eerste die ze tegen kwam, was de wolf.

"Waar ga jij naar toe?" vroeg de wolf.

"Naar oma," zei Roodkapje, "want oma is ziek. Ik moet appels brengen."

"Waarom breng je niet ook een mooi bosje bloemen mee?", zei de wolf. "Er staan zulke mooie bloemen in het bos."

Dat vond Roodkapje een goed idee. Ze liep van het pad af, naar een bosweijtje vol prachtige bloemen en maakte een mooi bosje.

Intussen rende de wolf naar het huisje van oma en klopte aan.

"Ben jij het, Roodkapje?" zei oma. "De sleutel ligt onder het matje."

Zo kwam de wolf binnen. Hij pakte oma's muts van haar hoofd en slikte oma in één hap door, zonder te kauwen.

Na een poosje kwam Roodkapje bij het huisje van oma. De deur stond open. Ze zag oma in haar bed liggen.

"Maar oma," zei ze geschrokken, "wat heeft u een grote oren."

"Dat is om beter te kunnen horen."

"En wat heeft u een grote handen."

"Dat is om beter te kunnen vastpakken."

"En wat heeft u een grote tanden."

"Dat is..." Maar de wolf praatte niet verder. Hij slikte Roodkapje in één hap door, zonder te kauwen.

Toen kwam er een jager bij het huisje van oma. Hij vond het vreemd dat haar deur zomaar open stond.

Binnen vond hij de wolf in een diepe slaap.

Voorzichtig sneed de jager de buik van de wolf open. Roodkapje en grootmoeder kropen naar buiten. In de buik van de wolf stopte hij zware stenen. Toen de wolf later wakker werd en weg wilde lopen, viel hij meteen dood neer.

Ja, zo gaat dat met wolven in sprookjes.

En oma en Roodkapje leefden nog lang en gelukkig.

3.1.1. zeg roodkapje waar ga je heen

Dit versje komt uit het oorspronkelijk verhaal. Misschien een leuke kans om het samen met de kinderen eens te zingen.

Zeg roodkapje waar ga je heen

Zo alleen, zo alleen

Zeg Roodkapje waar ga je heen

Zo alleen

Ben niet bang voor de wilde dieren

Ben niet bang, ben niet bang

Ben niet bang voor de wilde dieren

Ben niet bang

Ik ga bij grootmoeder koekjes brengen

In het bos, in het bos

Ik ga bij grootmoeder koekjes brengen

In het bos

Pas maar op daar komt de wolf

Pas maar op, pas maar op

Pas maar op daar komt de wolf

Pas maar op...

In het bos wonen de wilde dieren

In het bos, in het bos

In het bos wonen de wilde dieren

In het bos

3.2. ter info: rood

Rood is de kleur:

- van de liefde (het hart)
- van bloed, gevaar
- van warmte
- van iemand die vastberaden is een doel te bereiken (zie Roodkapje!)

Rood is ook de kleur die het meeste effect heeft op de mens. Dat komt doordat onze verre voorouders grotendeels van vruchten leefden, vermits rijpe vruchten en bessen vaak rood zijn, is het menselijk oog zeer gevoelig geworden voor deze kleur. Ook omdat rood de kleur van bloed en van vuur is, valt ze zo op. Rood trekt zo sterk de aandacht dat het in heel de wereld gebruikt wordt als een signaalkleur, denk maar aan verkeerslichten, verkeersborden, achter-en remlichten, het rode teken op de warmwaterkraan,...

3.3. ter info: wolf

De **wolf** (*Canis lupus*) is een roofdier uit de familie der hondachtigen (Canidae). Het is naar alle waarschijnlijkheid de voorouder van de hond (*Canis lupus familiaris*). In ieder geval kunnen ze samen vruchtbare nakomelingen voortbrengen, zodat de hond en de wolf, althans volgens bepaalde definitie's, tot dezelfde soort kunnen worden gerekend.

De wolf is een opportunist. Hij eet knaagdieren, haasachtigen, hoefdieren en vogels, maar ook aas en afval worden gegeten. Enkele grotere prooidieren zijn eland, edelhert, wild zwijn, rendier, bever en ree. Indien voldoende aanwezig vormen hoefdieren de belangrijkste prooidieren. Bij een onderzoek naar het menu van Pools-Duitse wolven bleek dat ree ongeveer de helft van het menu beslaat, edelhert dertig procent en wild zwijn ongeveer vijftien procent. Kleinere dieren beslaan slechts vijf procent van het menu.

Wolven zijn dag- en schemeringsdieren, maar door felle bejaging zijn ze in veel gebieden (waaronder Europa) een nachtelijke leefwijze erop na gaan houden. De wolf is een goede renner, maar kan ook goed zwemmen. Ze zijn in staat zich snel te verplaatsen, met een topsnelheid van 45 tot 50 km/u. Het is heel gewoon dat ze op een dag 50 tot 60 kilometer afleggen, maar er is een wolf waargenomen die op één dag 190 kilometer aflegde. Normaal gesproken zullen ze binnen hun territorium blijven, maar als ze op zoek zijn naar een nieuw territorium kunnen ze in hoog tempo nieuwe gebieden verkennen. Ze zijn ook sociale dieren die in roedels leven die strikt georganiseerd zijn en geleid worden door een mannetje en een vrouwtje die gewoonlijk met alfa worden aangeduid.

Wolven hebben traditioneel een slechte reputatie, die maar ten dele op waarheid berust. Natuurlijk kunnen wolven, net als andere roofdieren, gevaarlijk zijn, vooral als men er verkeerd mee omgaat. De vele gruwelverhalen over hun kwaadaardigheid (wie kent de sprookjes van Roodkapje en De wolf en de zeven geitjes niet?) zijn echter onterecht. In hoeveel toonaarden dit ook gezegd wordt, de natuurbescherming heeft overal de grootste moeite de soort ergens weer in ere te herstellen. Toch hebben wolven niet in alle verhalen een negatieve rol. Denk maar eens aan onze voorstelling *Enzo de rode wolf*. Of de stad Rome werd bijvoorbeeld - volgens de legende - gesticht door Romulus en Remus, twee kinderen die als wilden waren opgegroeid en door een wolvin, de Lupa Capitolina, gezoogd, en ook het jongetje Mowgli uit Rudyard Kiplings *Jungle Boek* werd in een wolvenhorde opgevoed. Dat wolven zich over menselijke vondelingetjes kunnen ontfermen is gedocumenteerd, onder andere bij de Hessische wolfskinderen (1341-1344).

In de 20e eeuw is de houding jegens wolven langzamerhand wat gewijzigd, omdat het besef is doorgedrongen dat deze dieren ook een onlosmakelijk deel van de weinige nog werkelijk wilde delen van de wereld zijn.

4. Verwerking

4.1. reflectie

- Wat vonden de kinderen van het verhaal?
- Hadden zij gezien dat de jonge kok eigenlijk een vermomming had?
- Welke groenten hebben de kinderen herkend?
- Hebben zij liever ijs of soep? Waarom?
- Wat is hun favoriete kleur? Waarom?
- Zijn zij al een wolf tegengekomen?

4.2. puzzelen

Zoek afbeeldingen van het sprookje en laat de kindjes ze in de juiste chronologische volgorde zetten.

4.3. kleuren

4.3.1. kleuren mengen

Rood is een hoofdkleur, net zoals geel en blauw. Hoofdkleuren kan je niet maken door te mengen, maar je kan ze wel gebruiken om andere kleuren te maken!

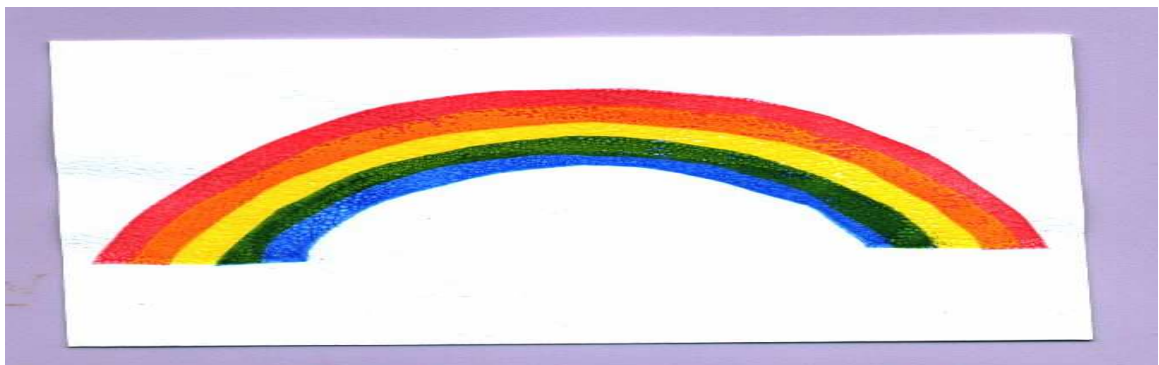
Dit zijn de mogelijke combinaties die je kan maken met de hoofdkleuren (primaire kleuren):

- rood + geel = oranje
- rood + blauw = paars
- blauw + geel = groen

Oranje, paars en groen zijn secundaire kleuren.

4.3.2. andere suggesties

- 1) Breng *Twister* mee naar de klas en laat de kinderen al spelend kleuren leren
- 2) Vraag aan de kindjes in de klas welke rode dingen ze allemaal kennen.
Laat ze rood inkleuren wat in het echt ook rood is: zie punt 6: werkblaadje
- 3) Maak een (papieren) regenboog met alle originele kleuren (rood, oranje, geel, groen, lichtblauw, blauw, paars)

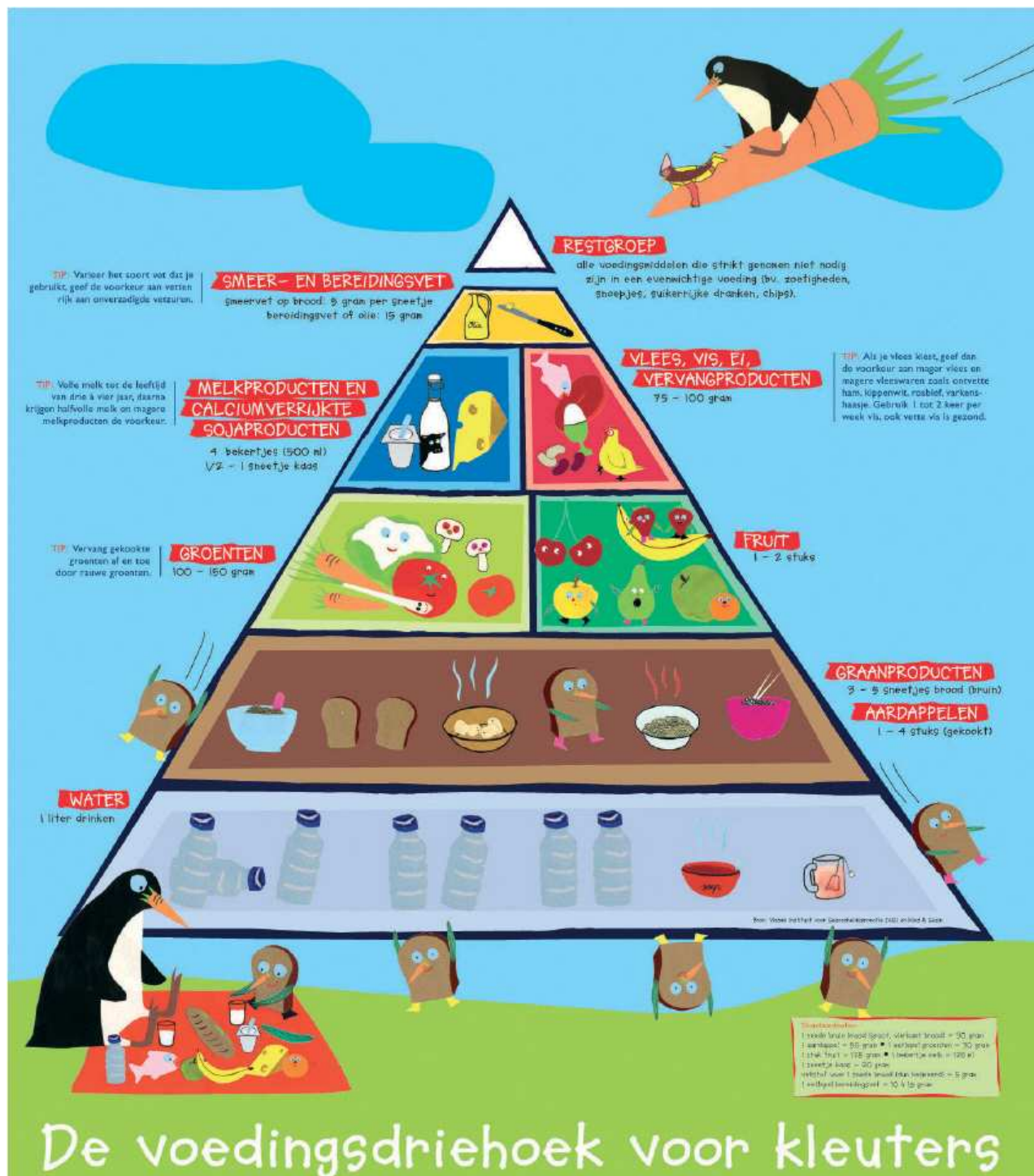

4.4. voeding

Dit is misschien ook de perfecte gelegenheid om de kindjes wat te leren over gezond eten.

Hieronder vindt u de voedingspiramide voor kleuters.

De grootte van het vak geeft een idee van de nodige hoeveelheid. Hoe groter het vak, hoe meer we er van nodig hebben. Het topje van de piramide, met de extraatjes zoals cola, chips etc., eet men dus best met mate!

De voedingsdriehoek voor kleuters

4.4.1. creatief met groente

1. Acrimboldo

Deze schilder is vooral bekend voor zijn voorstellingen met hoofden opgebouwd uit vruchten, groenten, dieren, bloemen en allerlei voorwerpen.

De Groenteboer ziet eruit als een stilleven: groenten in een kom. Het eigenaardige hier is dat, wanneer je het schilderij omkeert, de voorstelling er nu uit ziet als een groenteboer! Zoek het schilderij op in boeken of op het Internet en breng het mee naar de klas. Laat de kindjes raden wat er afgebeeld is. Daarna kan je ze zelf een gezicht uit groenten laten maken. Laat ze daarvoor zelf elk een groente meenemen. Misschien kan je best de groenten gebruiken die je nodig hebt voor de soep (zie volgende bladzijde), zodat ze niet verloren gaan.

2. Collage

Teken een schaal (of een mand) op papier en kopieer het voor elk kind. Laat ze daar zelf groenten (en/of fruit) in tekenen. Breng afbeeldingen van groente en fruit mee naar de klas (of laat ze die zelf meebrengen van thuis). Die afbeeldingen moeten ze dan op de juiste plaats kleven op hun tekening zodat het een mooie collage wordt.

3. Memory

Zorg voor een paar plaatjes van groenten (en fruit). Laat de kindjes i.p.v. het identieke plaatje het bijpassende woord zoeken. Bijvoorbeeld bij de afbeelding tomaat moeten ze het woord 'tomaat' zoeken. Indien dat te moeilijk zou zijn kan je ze de bijhorende kleur laten zoeken i.p.v. het passende woord. Bij de afbeelding van een tomaat past dan bijvoorbeeld een rood plaatje.

4. Boetseren

Laat de kindjes groenten boetseren uit klei. Die kan je dan eventueel in een echte schaal leggen in de klas.

5. Zelf kweken

Behalve bonen en tuinkers zijn worteltjes, bietjes, rapen of pastinaken ook dankbare vensterbank-groeiers (alleen ongekookte groente!). Snijd aan de bovenzijde ± 1 cm af. Zet de groente vervolgens in een diep bord, waarin een laagje water van ongeveer een halve centimeter staat. Zet het bord op een zonnig plaatsje en vul het water regelmatig bij.

Na ongeveer twee weken zijn de bladeren al behoorlijk groot. Om de `plantjes` meer stevigheid te geven, kun je er een laagje kiezelstenen tussen leggen. Dat staat ook leuk. Uien kun je op de vensterbank met een beetje geluk aan het bloeien brengen. Het beste gaat dat in een hyacint (bollen) glas. Vul het glas met water en zet de ui er zó in, dat de wortels (onderkant van de ui) het water n t raken. Wie geen hyacintglas heeft, kan ongeveer in het midden van de ui drie of vier houten prikkers steken en hem zo boven een glas met water hangen. Zet het glas op een lichte plaats en vul het water zo nodig bij. Al snel zullen er blaadjes aan de ui komen en na verloop van tijd misschien zelfs een bloem.

Ook met fruit kun je kweken, al is geduld daarbij onmisbaar! Plant een stuk of vier pitjes van een grapefruit, sinaasappel, mandarijn of citroen in een pot met goede potgrond, ± 1 cm onder het oppervlakte. Geef met een etiket op het potje aan wat erin gestopt is. Meloen- of paprikapitten moet je eerst wassen en enkele dagen laten drogen, voor je deze in de grond stopt. Zet de pot op een warme, lichte plaats en geef het regelmatig water. Na \pm acht weken beginnen de zaadjes te kiemen.

4.4.2. tomatensoep

Hieronder vindt u het recept dat wij zelf gebruikt hebben voor de soep tijdens de voorstelling. Om samen met de kindjes in de klas te maken.

Benodigdheden: 2 preien (niet te veel groen)
 4 stengels selder (of stukje knolselder)
 halve ui
 1 wortel (of twee kleintjes)
 1 blikje tomatenconcentraat
 1 kg tomaten
 1 zoete aardappel
 1 (groenten)bouillonblokje

(+ bouquet garni: kruidenbosje: peterselienstengels/laurier/thijm) in een bosje gebonden en laten meekoken, er uit halen voor het mixen.

- alles in kleine stukjes snijden
- stoven in een beetje boter
- 2 liter water toevoegen
- alles mixen of doordoen met de roerzeef

Smakelijk!

4.4.3. ijs

Teken een ijshoortje met 5 bollen op papier voor elk kind. Laat de kinderen dan de bollen inkleuren naar hun eigen smaak.

4.4.4. mandje met lekkers maken voor oma

Breng een leeg mandje mee naar de les. Laat de kindjes dingen tekenen of uitknippen die ze in het mandje zouden leggen en aan hun oma geven.

5. Bibliografie

Websites

VLINDERS EN C°, www.vlinders.be, geraadgpleegd op 29 januari 2008

OMGANGSVORMEN, <http://www.omgangsvormen.nl/kleuren.htm>, geraadpleegd op 29 januari 2008

WIKIPEDIA, [http://nl.wikipedia.org/wiki/Wolf_\(dier\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Wolf_(dier)), geraadpleegd op 24 januari 2008

KIDS-N-FUN, <http://www.kids-n-fun.nl/>, geraadgpleegd op 24 januari 2008

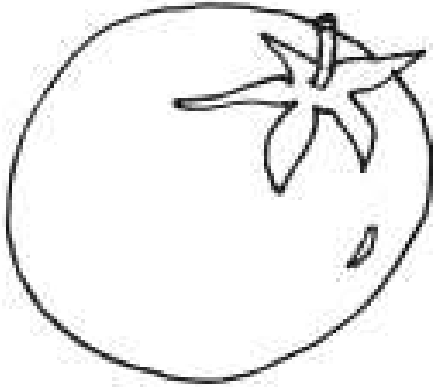
Boeken

M-J. BALM en J. VAN HEST, *Rood*, MINI-informatie reeks N3, Houten, De Ruiter, 1995

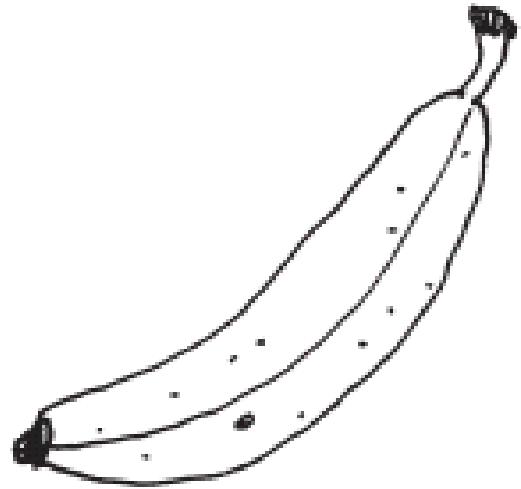
J. ELFERS, *Play with your food*

6. Werkblaadje: kleur **rood** wat in het echt ook **rood** is

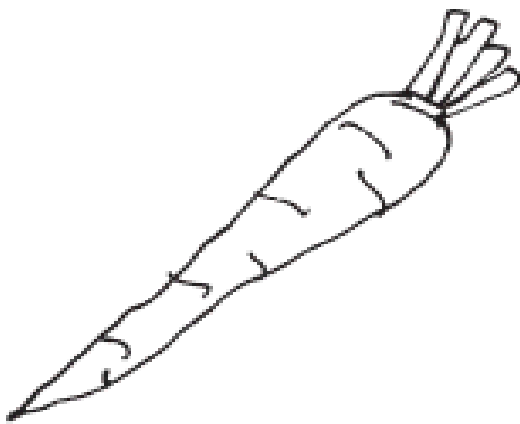
TOMAAT

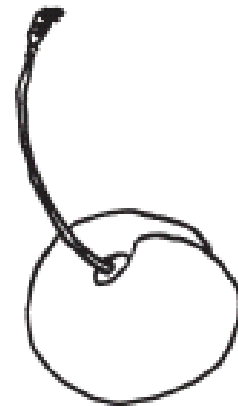
BANAAN

WORTEL

KERS

AARDBEIEN

MAAN

